

FOSDEM '13

2013-03-02 Brussels, Belgium

Fixing public procurement: how we'll stop European governments from renewing their Microsoft licenses

- ▼ Otto Kekäläinen
- ▼ Free Software Foundation Europe – FSFE.org

All text and image content in this document is licensed under the [Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 License](#) (unless otherwise specified). "LibreOffice" and "The Document Foundation" are registered trademarks. Their respective logos and icons are subject to international copyright laws. The use of these therefore is subject to the [trademark policy](#).

FSFE

- About
- Our work
- Campaigns
- Contribute
- Donate
- Shop
- Press
- Donors

Support

- Join
- Blogs
- Wiki

Press

FSFE to Advance Fair Public IT Procurements in Finland

on: 2012-06-19

The Free Software Foundation Europe (FSFE) has started an initiative to advance fair public procurements in Finland. The initiative concentrates on IT related procurement notices that require brand instead of defining functionalities required by the procurer. To date FSFE has skimmed over 300 procurement notices, and of those taken into closer analysis, 14 have been found to clearly violate the Finnish procurement law. These violating notices explicitly asked for tenders of specific brands of software manufacturers or products and thus discriminate all other brands and manufacturers, effectively stopping free competition.

Art. 23(8) of Directive 2004/18/EC

“technical specifications shall not refer to a specific make or source, or a particular process, or to trademarks, patents, types or a specific origin or production with the effect of favoring or eliminating certain undertakings or certain products”.

According to the law, **such references can only be made if** justified by the subject-matter of the contract **and** *always accompanied* by the expression “**or equivalent**”.

Finnish Procurement Act 44 §

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070348#P44>

Hakusana(t)

microsoft

HAE

<< [Takaisin](#)

[Tulosta ilmoitus](#)

Kansallinen hankintailmoitus: Kouvolan seurakuntayhtymä, IT -aluekeskus : EAS-sopimus Microsoft-tuotelisensseille

Ajankohtaista

HILMAN vuoden 2011 tilastot
julkaistu

2.2.2012

HILMAssa käyttökatkoja 27.-31.1
teknisen vian vuoksi

31.1.2012

Muutoksia HILMA -portaalin
toimintaan helmikuussa

27.1.2012

HILMA palvelussa tapahtuu vuoden
2012 alussa muutoksia

23.12.2011

**Illegal requirement
in notice title**

National procurement notice by
the City of Kouvola congregation:

“Enterprise Agreement for
Microsoft Product Licenses”

Kouvolan seurakuntayhtymän

Kouvolan seurakuntayhtymä, IT -
aluekeskus

2218327-4

Kouvolan seurakuntayhtymän IT-
aluekeskus

Jyrki Lahti

Postiosoite

Valtakatu 40

Postinumero

45700

Postitoimipaikka

Kouvola

Hakusana(t)

microsoft

HAE

Ajankohtaista

HILMAN vuoden 2011 tilastot
julkaistu
2.2.2012

HILMAssa käyttökatkoja 27.-31.1
teknisen vian vuoksi
31.1.2012

Muutoksia HILMA -portaalin
toimintaan helmikuussa
27.1.2012

HILMA palvelussa tapahtuu vuoden
2012 alussa muutoksia
23.12.2011

«« [Takaisin](#)

[Tulosta ilmoitus](#)

Hankintailmoitus: Helsingin Konsernihankinta Oy : Toimistoviestintäpalveluiden hankinta

Procurement notice by
the City of Helsinki
procurement corporation:
"Office communication
services procurement"

eseen:

Helsingin Konsernihankinta Oy
Suvilahdenkatu 10 E
00500
Helsinki
Suomi
+35893101631

Osallistumispyynnöt on lähetettävä

Virallinen nimi

Helsingin Konsernihankinta Oy

Internet-osoite

<https://tarjouspalvelu.fi/helsinki/?id=5446&tpk=9bfc3e5a-01ad-457d-9122-4713d6cf0098>

<http://www.openforumeurope.org/openprocurement/latest-news-on-procurement/ofe-procurement-monitoring-report-2012-1st-snapshot>

OpenForumEurope procurement monitoring report 2012 1st snapshot

The latest monitoring exercise examined 585 invitations to tender by Contracting Authorities (CA) procuring for computer software products during the three months from March 1st to May 31st 2012. It found that **almost 1 in 5 notices included technical specifications with explicit references to trademarks.**

Issue with procurement law:

There is no procurement police,
discriminated companies are alone
responsible for protecting their rights.

We as FSFE need to help them!

Finnish FSFE team to the rescue!
<http://fsfe.org/fi/>

Hankintailmoitukset

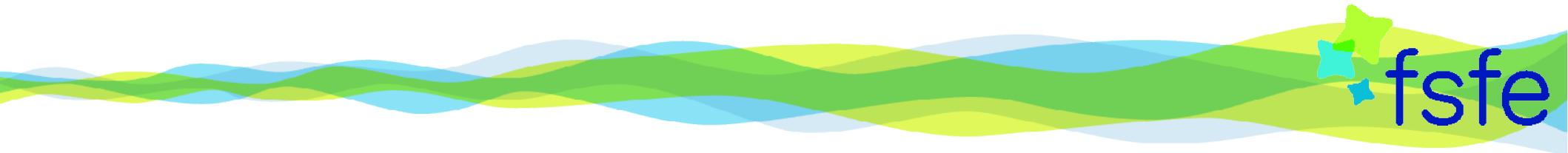
Lataa uudelleen

CPV-koodit: 48.. 72.. Lisää CPV-koodi
Ilmoituslajit: Hankintailmoitus Kansallinen hankintailmoitus Hankintailmoitus, erityisalot Hankintailmoitukset Jälki-ilmoitukset

Näytä 20 ilmoitusta per sivu Hae koko taulukosta

Julkaistu	Numero	Ilmoituslaji	Julkaisija	Otsikko	CPV	Arvo	Määräaika	§
5.10.2012	2012-057437	Hankintailmoitus	Valkeakosken kaupunki	Kirjastojen kirjahankinnat	22100000		16.11.2012	N/A
4.10.2012	2012-057511	Hankintailmoitus	Savonia-ammattikorkeakoulun		80000000		2.11.2012	
4.10.2012	2012-057512	Hankintailmoitus					2.11.2012	
4.10.2012	2012-057513	Hankintailmoitus					12.11.2012	
3.10.2012	2012-057514	Hankintailmoitus					24.10.2012	
3.10.2012	2012-057515	Hankintailmoitus					17.10.2012	N/A
3.10.2012	2012-057516	Hankintailmoitus					12.11.2012	👍
2.10.2012	2012-057517	Hankintailmoitus					13.11.2012	👎
2.10.2012	2012-057518	Hankintailmoitus					26.10.2012	
1.10.2012	2012-057519	Hankintailmoitus					15.10.2012	👎
1.10.2012	2012-057520	Hankintailmoitus					11.10.2012	N/A
27.9.2012	2012-056630	Hankintailmoitus	Eteia-Karjalan hankintapaiveit	Verikeskusjärjestelmä	48814000		7.11.2012	
27.9.2012	2012-056672	Hankintailmoitus	Helsingin kaupungin hankintakeskus	Kuljetuspalvelun asiakaskortti ja asiakaskorttipohjainen integraatio taksiliikenteeseen	72000000		29.10.2012	N/A
26.9.2012	2012-055388	Hankintailmoitus	Väestörekisterikeskus	Vanhan väestötietoaaineiston metatietojen keruu ja tallentaminen	72317000		12.11.2012	N/A

Collect annotated database of each and every IT procurement in Finland

Letter of notice demand correction

2012-11-10

Keva
Jukka Valtonen
Unioninkatu 43
00170 Helsinki

HUOMAUTUS HANKINNAN SYRJIVYYDESTÄ - EHDOTUS KORJAAVIKSI TOIMENPITEIKSI

Hyvä vastaanottaja

Olemme yhteydessä Teihin koskien tekemäännne hankintailmoitusta, joka on julkaistu HILMA-palvelussa numerolla 2012-044867; Microsoft Enterprise Agreement (EA) ja Select -lisenssisopimuksien uusiminen. Kiinnitimme huomiota siihen, että ilmoituksessanne on vaatimukseksi esitetty "Microsoft".

Hankintalain 44 §:n mukaan hankittavan tuotteen tai palvelun vaatimuksissa ei saa mainita tiettyä valmistajaa tai tiettyä alkuperää olevia tavaroita. Jos vaatimuksesta ei voi kuvata muutoin, tulee tähän liittää ilmaisu "tai vastaava".

Hyvät käytännöt julkisissa IT-hankinnoissa

Vaikka IT-hankinnat ovat haastavia, tulee hankkijan itse aktiivisesti suunnitella IT-strategiaansa ja hankkia tietojärjestelmänsä lain mukaisesti. Seuraavat keinot auttavat kokemukseemme mukaan tässä.

1. Perustele hankinta määrittelemällä toiminnallisuudet ja standardit. Hyvässä tarjouspyynnössä ei näy tuotenimiä, eikä brändejä.
2. Järjestä hankinnat riittävän pitkiksi, esimerkiksi 4-6 vuoden kausiksi, jotta toimittajan vaihtamiseen ja suunnitteluun jää riittävästi aikaa.
3. Sisällytä kustannusarvioon ja -vertailuun käyttäjän ylläpito sekä elinkaaren loppupään kustannukset, kun järjestelmästä vaihdetaan toiseen.
4. Varmista, että hankit modulaarisen järjestelmän, joka hyödyntää avoimia rajapintoja. Näin voit vaihtaa toimittajaa helpommin.
5. Varmista vapaa muokkausoikeus ja lähdekoodit, jotta et ole riippuvainen yksinomaan alkuperäisestä toimittajasta. Toimittajan ei tarvitse luopua tekijänoikeudestaan.
6. Avointa lähdekoodia suosimalla kaikki edellä mainitut vaatimukset on helpointa toteuttaa.

Euroopan vapaiden ohjelmistojen säätiö on rekisteröity Saksaan. Suomen paikallisryhmän tavoittaa sähköpostitse finland@fsfe.org ja puhelimitse 044 566 2204. Postiosoite: c/o Asianajotoimisto HH Partners Oy, Mannerheimintie 14 A, PL 232, 00101 Helsinki

Free Software Foundation Europe (FSFE) Talstraße 110, 40217 Düsseldorf, Germany
Tel: +49. 700. FSFEUROPE ext 22 - office@fsfeurope.org - www.fsfeurope.org

2012-11-10

Korjausehdotus

Ehdotamme, että aloitatte hyvien käytäntöjen toteuttamisen seuraavalla tavalla:

1. Vähimmilläänkin Teidän tulisi, nojaten hankintalain 80 §:n itseökaisusääntöön, korjata nyt julkaistu hankintapyyntö lisäten jokaisen tuote- tai brändisanan jälkeen ilmaisu "tai vastaava".
2. Teidän tulisi hankinnoissanne kuvata vaatimukset toiminnallisuuksilla ja avoimilla standardeilla. Tuotenimien ja brändien käyttäminen sellaisenaan on syrjivää.
3. Esiselvitysvaiheessa teidän tulee kartoittaa JHS-suositusten soveltamismahdollisuudet, jotta tietojärjestelmä oli mahdollisimman yhteentoimiva ja julkisen kokonaisarkkitehtuurin mukainen, kuten tietohallintolaissakin vaaditaan.
4. Voitte saavuttaa täyden lainmukaisuuden, kun olette päässeet irti sidonnaisuudesta yhteen toimittajaan.

Annamme mielellämme lisätietoja IT-hankintoihin liittyvistä säännöksistä sekä avoimuuden ja vapauden määritelmistä, mikäli ne eivät ole entuudestaan vielä tuttuja.

Voimme antaa tietoja muista hankintayksiköistä, jotka ovat tehneet vastavia hankintoja lain edellyttämällä tavalla. Voimme myös suositella asiantuntijoita, jotka pystyvät auttamaan hyvän tietojärjestelmästrategian suunnittelussa.

Tietoa FSFE:stä

Free Software Foundation Europe (FSFE) on yksityinen, voittoa tavoittelematon yhteisö. FSFE:n päätoimipiste on Düsseldorfissa ja sillä on paikallisryhmiä ympäri Eurooppaa. FSFE:n tarkoituksena on edistää vapaiden ohjelmien ja tietojärjestelmien käyttöä sekä riippumattomuutta ja vapauksia digitaalisessa yhteiskunnassa.

FSFE rahoittaa toimintaansa muun muassa lahjoituksilla yksityisiltä henkilöiltä ja yrityksiltä, jotka tarjoavat vapaita ohjelmistoja markkinoilla.

Yhteistyöterveisin

FREE SOFTWARE FOUNDATION EUROPE E.V.

Otto Kekäläinen

Martin von Willebrand

Euroopan vapaiden ohjelmistojen säätiö on rekisteröity Saksaan. Suomen paikallisryhmän tavoittaa sähköpostitse finland@fsfe.org ja puhelimitse 044 566 2204. Postiosoite: c/o Asianajotoimisto HH Partners Oy, Mannerheimintie 14 A, PL 232, 00101 Helsinki

Free Software Foundation Europe (FSFE) Talstraße 110, 40217 Düsseldorf, Germany
Tel: +49. 700. FSFEUROPE ext 22 - office@fsfeurope.org - www.fsfeurope.org

Polite letter points out mistake directly to the official who did it.

Includes instructions on how to correct the mistake and general advice as six points to consider in the future:

1) Define the procurement by functionalities and standards. Do not request specific products or require certain brands. This allows **any** vendor to take part on free market principles.

2) Procure for long enough periods, eg. 4 to 6 years, so that there is **enough time to plan and execute a change of vendor.** Buying new systems from the old vendor just because there is not time to migrate is not an acceptable excuse.

3) Base price **comparison on the entire life span costs**. Specifically include **exit costs** that arise at the end of the life span, when the vendor changes.

4) Make sure that the procured system is modular and adheres to **Open Standards**, so that there is always the option to change the vendor for a module or that completely new modules can be taken into use and that they can access the existing data.

5) Ensure unlimited right to modify the software and **have it delivered as source code**, so that there is independence from **single** vendors. The original vendor does not have to waive their copyright.

6) By favoring Free Software (also known as "open source") all above mentioned requirements are easy to fulfill.

Letter also includes a collection of selected laws, regulations and public sector recommendations from Finland

IT-HANKINTOJEN KESKEISIN OHJEISTUS SUOMALAISELLE JULKISHALLINNOLLE

Tietojärjestelmän hankinta on suunnittelua vaativa, pitkäjänteinen prosessi. Seuraavat tietolähteet on laadittu kotimaisen ja eurooppalaisen julkisen hallinnon osaajien voimin auttamaan hankinnoissa.

- JHS-sarja kokonaisarkkitehtuurista ja IT-hankintojen suunnittelusta:
 - JHS 179 ICT-palvelujen kehittäminen: Kokonaisarkkitehtuurin kehittäminen
 - <http://www.jhs-suositukset.fi/suomi/jhs179> tai lyhytlinkki <http://goo.gl/EXdQX>
 - JHS 171 ICT-palvelujen kehittäminen: Kehittämiskohteiden tunnistaminen
 - <http://www.jhs-suositukset.fi/suomi/jhs171> / <http://goo.gl/c5bXM>
 - JHS 172 ICT-palvelujen kehittäminen: Esiselvitys
 - <http://www.jhs-suositukset.fi/suomi/jhs172> / <http://goo.gl/KRTUJ>
 - JHS 173 ICT-palvelujen kehittäminen: Vaatimusmäärittely
 - <http://www.jhs-suositukset.fi/suomi/jhs173> / <http://goo.gl/LEYxF>
- Julkisen hallinnon arkkitehtuuriperiaatteet
 - <https://www.yhteentoimivuus.fi/view/Asset/Asset.SingleView.xhtml?id=60058> tai lyhytlinkki <http://goo.gl/xiP6>
 - Huomio erityisesti sivu 15: minimoi toimittajariippuvuus
- [Yhteentoimivuus.fi](http://yhteentoimivuus.fi) sekä joinup.ec.europa.eu
 - mm. standardisalkku, komponenttiarkisto ja tapauskuvauksia esimerkillisistä julkishallinnon IT-hankkeista
- Tietohallintolaki (laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta 2011/634)
 - <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110634> / <http://goo.gl/B86q8>
 - Julkisen hallinnon toimijoilla on velvollisuus kuvata oma kokonaisarkkitehtuurinsa
 - Jatkossa laki mahdollistaa päätökset velvoittavista standardeista
- JHS-169 - avoimen lähdekoodin hankintaopas
 - <http://www.jhs-suositukset.fi/suomi/jhs169> / <http://goo.gl/LYaA5>

Euroopan vapaiden ohjelmistojen säätiö on rekisteröity Saksaan. Suomen paikallisryhmän tavoittaa sähköpostitse finland@fsfe.org ja puhelimitse 044 566 2204. Postiosoite: c/o Asianajotoimisto HH Partners Oy, Mannerheimintie 14 A, PL 232, 00101 Helsinki

Free Software Foundation Europe (FSFE) Talstra ße 110, 40217 Düsseldorf, Germany
Tel: +49. 700. FSFEUROPE ext 22 - office@fsfeurope.org - www.fsfeurope.org

So far:

Hundreds of procurement notices read,
~25 letters sent.

Targeted education,
responses and discussion.

Some have adjusted their on-going
procurement but none one has completely
reissued their notice. Many have promised
to do take this issue into account in their
next procurement.

Responses:

- ▼ "We complemented an existing system"
- ▼ "We know there is no other alternative"
- ▼ "We are a procurement entity, we don't actually do the decision, we just procure for reserve"
- ▼ "We are so locked-in, we do not have alternatives"
- ▼ "Requirements of service quality – due to e.g. law – mandate a brand, and availability of support"
- ▼ "Procurement periods should be max 4 years"
- ▼ "Law entitles us to deny alternative offers"
- ▼ "There are many distributors"

All excuses – no legally valid reason.

If lock-in really exists, then procurement should be done using the *direct procurement* process.

Next:

Publicize illegal cases,
increase media attention and
take legal action.

fsfe.org/support

Support the FSFE!

- ▼ Visit fsfe.org/support with you device now!

Goal: replicate process into a pan European effort

All text and image content in this document is licensed under the [Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 License](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/) (unless otherwise specified). "LibreOffice" and "The Document Foundation" are registered trademarks. Their respective logos and icons are subject to international copyright laws. The use of these therefore is subject to the [trademark policy](#).

